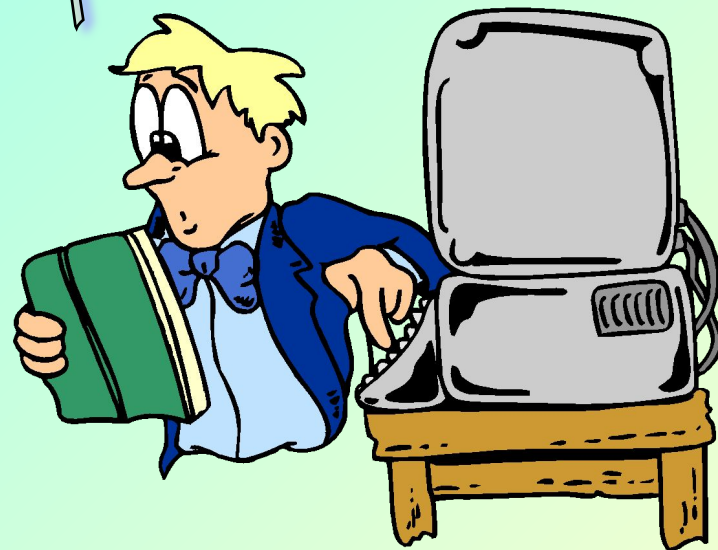

Төрлө тапмагалы саннарны күүшү

6 класс.

Ачасыр урта мектебе

Кабатлау өчен сораулар.

Телдән. Дөрөс җавапны тап:

$$-9 + (-3) =$$

6

-6

12

-1
2

Кабатлау өчен сораулар.

Телдән. Дөрөс җавапны тап:

$$-4,8 + 4,8 =$$

9,
6

-8
,1
6

-9
,6

0

8,
16

Кабатлау өчен сораулар

Телдән. Дөрөс җавапны тап:

$$-4,8 + (-4,8) =$$

-9
,6

0

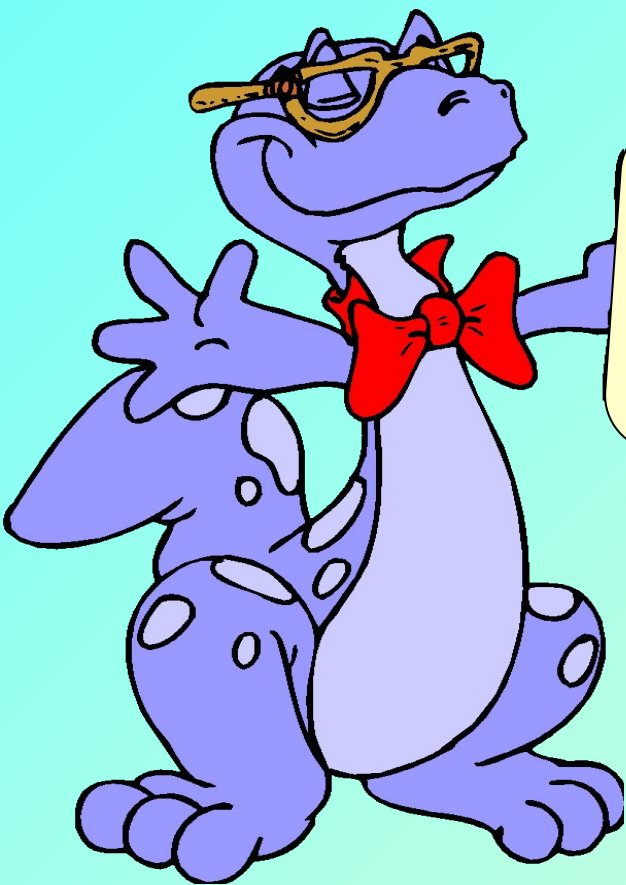
-1

9,
6

-8
,1
6

Кабатлау өчен сораулар.

Телдән. Дөрөс җавапны тап:

$$-2 + (-8,2) =$$

6,
2

-6
,2

10
,2

-1
0,
2

-8
,4

Кабатлау өчен сораулар.

Телдән. Дөрөс җавапны тап:

$$-17,3 + (-7) =$$

-2
4,
3

-1
0,
3

24
,3

10
,3

-1
6,
6

Кабатлау өчен сораулар.

Телдән. Дөрөс җавапны тап:

$$-8,4 + (-0,4) =$$

-4
,4

8

-8

-8
,8

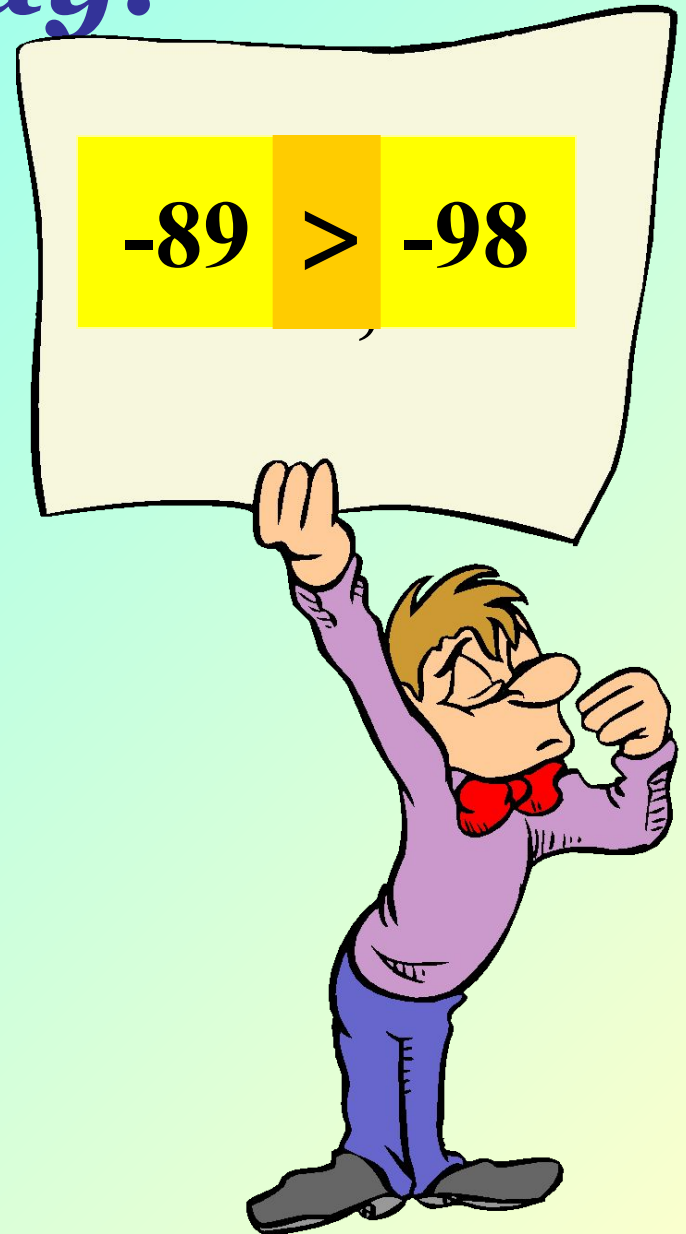
8,
8

Кабатлау.

Телдән.

1. Кайсы санның модуле зуррак?

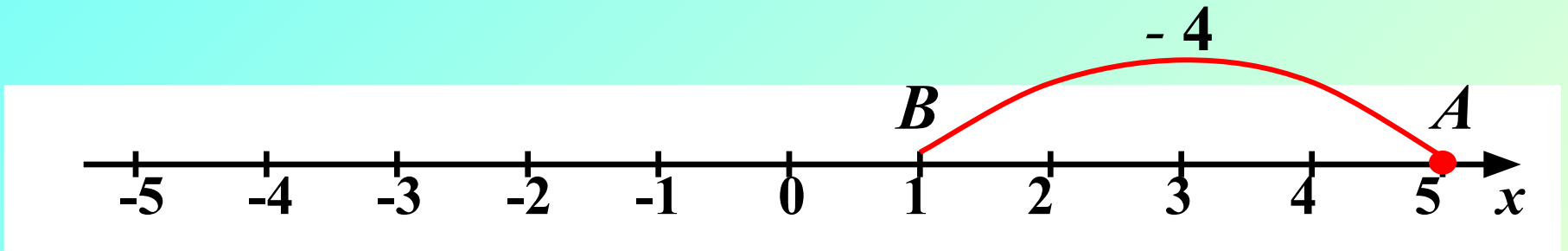
2. Саннарның кайсы зуррак? Ни өчен?

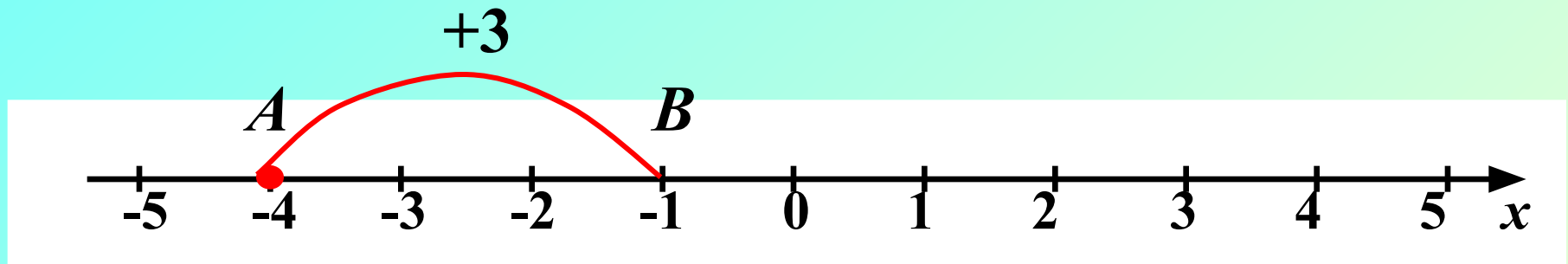
Төрле тамгалы саннарны кушу.

$$5 + (-4) = \mathbf{1}$$

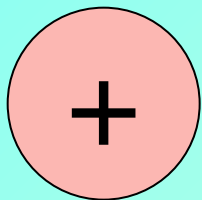

Төрле тамгалы саннарны кушу.

$$-4 + 3 = \boxed{-1}$$

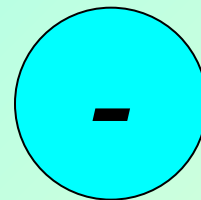

**Төрле тамгалы саннарны кушкан
вакытта нәтижәдә **уңай сан** да,
тискәре сан да барлыкка килә.**

$$5 + (-4) = 1$$

$$-3 + 8 = 5$$

$$4 + (-7) = -3$$

$$-4 + 3 = -1$$

**Сумманың тамгасын
ничек белергә?**

Кем беренче?

Баскыч:

-50

>

-52

... + (-3)

-45 + ...

... + (-60)

14 + ...

33 + ...

**Чагыштыр
ырга**

... + 49

-14 + ...

... + (-70)

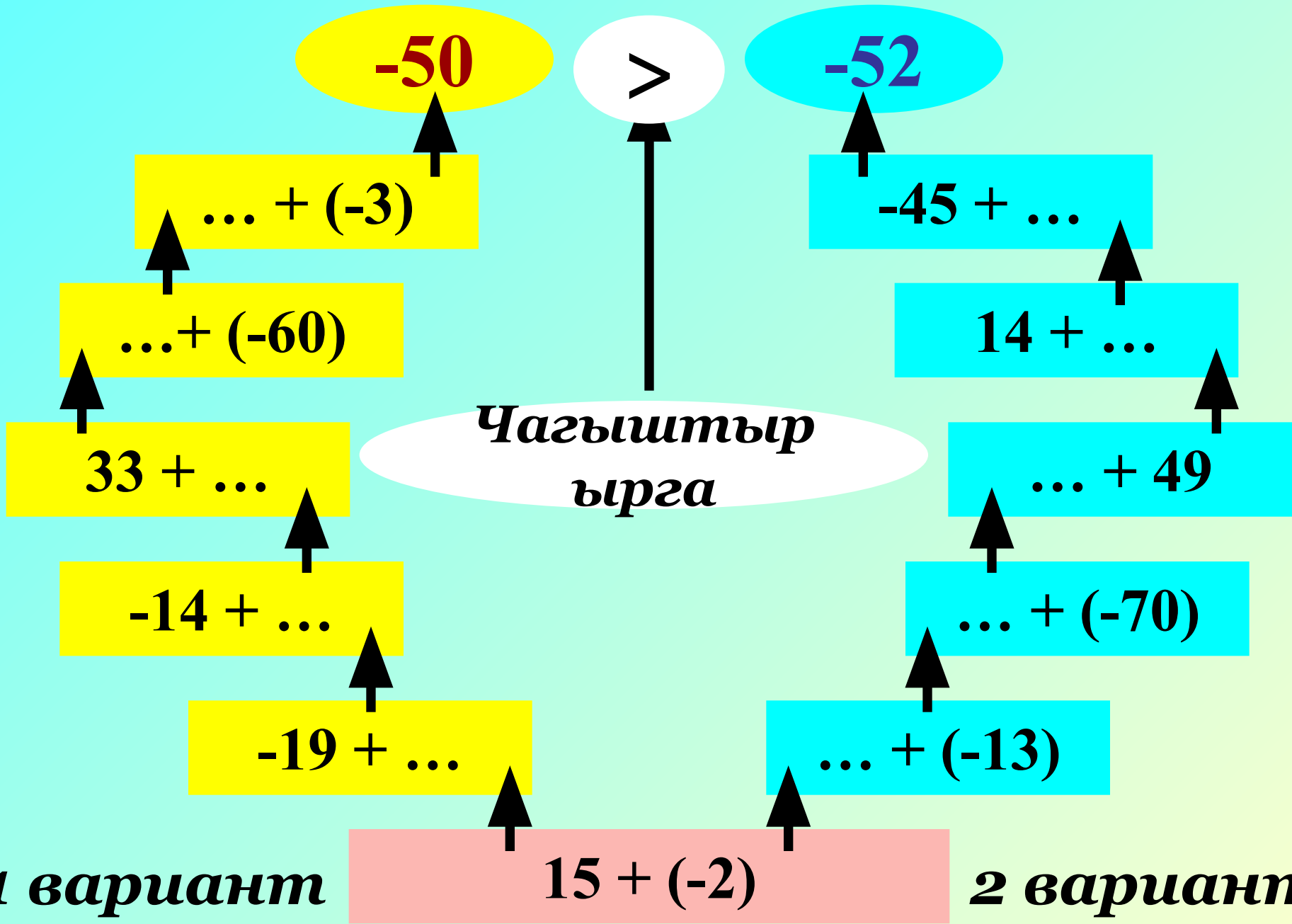
-19 + ...

... + (-13)

15 + (-2)

1 вариант

2 вариант

Дареслек белән эш.

- **п. 33. 180 бит.**
- **Төрле тамгалы саннарны кушу кагыйдәсе.**
- **180 нче биттәге 1–4 мисалларны үзлектән карау.**

**Бу мисалларның
чишелешен аңлататтырга:**

$$26 + (-6) = + (26 - 6) = 20$$

$$-5,7 + 3,4 = -(5,7 - 3,4) = -2,3$$

Молодцы!

Өй эше:

**П. 33 укырга, кагыйдәне
өйрәнергә**

№ 1081 (а – л);

№ 1083.

Уңышлар!

Кушунны башкарырга:

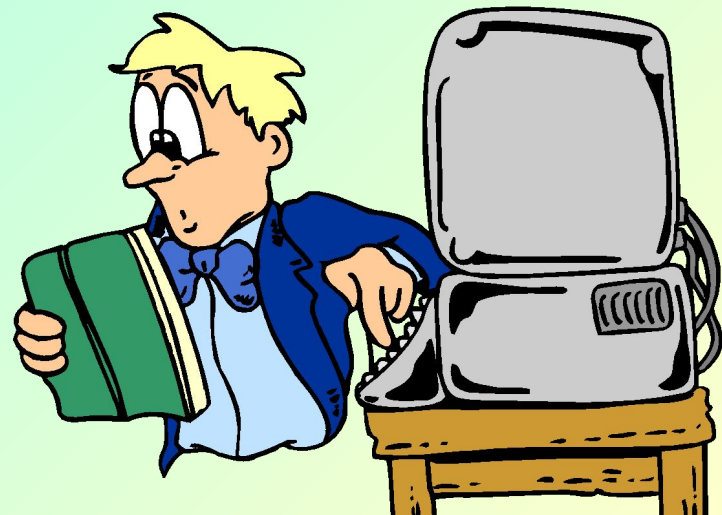
- 1) $-\frac{3}{7} + \frac{2}{21}$;   2) $\frac{5}{6} + \left(-\frac{5}{7}\right)$;   3) $-\frac{17}{21} + \frac{9}{14}$;
- 4) $3,9 + (-3,9)$;   5) $2,77 + \left(-\frac{1}{4}\right)$;   6) $\frac{1}{3} + \left(-\frac{1}{2}\right)$;
- 7) $2\frac{5}{12} + \left(-17\frac{3}{8}\right)$;   8) $-29 + 17\frac{1}{8}$;   9) $17 + (-1,25)$;
- 10) $-2\frac{3}{5} + \left(-7\frac{3}{10}\right)$;   11) $4\frac{3}{4} + \left(-4\frac{11}{12}\right)$.

*Жавапларны хәрефләр белән
алыштырырга һәм килеп чыккан
сүзне дәфтәргә язарга.*

2,52	$\frac{5}{42}$	$-\frac{1}{3}$	$-\frac{1}{6}$	$-11\frac{7}{8}$	15,75	$-14\frac{23}{24}$	$-9\frac{9}{10}$	0
М	Р	Б	А	У	П	Г	Т	Х

?

БРАХМАГУПТА

Бу кызык.

*Брахмагупта – VII гасырда яшэгән
Һиндыстан математигы.*

*Ул, беренчеләрдән булып уңай һәм
тискәре саннарны куллана башлый.
Уңай саннарны «*жциһаз*», ә тискәре
саннарны – «*бурьч*» дигән.*

*Дарес өчен
рәхмәт!*